

Beantwoording “motie vuurwerkshows februari 2016”

Motie Vuurwerkshows van 24 februari 2016

Tijdens de raadsvergadering van 24 februari 2016 is er een motie aangenomen over mogelijke vuurwerkshows in de vier kernen van de gemeente Gooise Meren tijdens de komende jaarwisseling. De punten die in deze motie naar voren kwamen zijn:

1. Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van vuurwerkshows in de vier kernen van de gemeente Gooise Meren tijdens de komende jaarwisseling;
2. Daarbij de uitkomsten van het experiment met een vuurwerkshow in de voormalige gemeente Naarden te betrekken, alsmede de kosten die een vuurwerkshow met zich meebrengt (afgezet tegen het effect ervan op de maatschappelijke kosten);
3. De raad hierover binnen 3 maanden te informeren, al dan niet vergezeld van een raadsvoorstel.

Inleiding

De afgelopen tijd is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om in de vier dorpskernen van de gemeente Gooise Meren een vuurwerkshow te houden tijdens de komende jaarwisseling. In onderliggend stuk wordt ingegaan op de uitkomsten van dit onderzoek.

Steeds meer gemeenten in binnen- en buitenland gaan over tot veilige, centraal georganiseerde vuurwerkshows om tegemoet te komen aan de behoefte aan spektakel om het nieuwe jaar te markeren, doch met minder overlast door particulier vuurwerk en meer maatschappelijke verbinding. Tijdens de laatste jaarwisseling in de voormalige gemeente Naarden is er een vuurwerkshow gehouden. De ervaringen tijdens deze vuurwerkshow zullen meegenomen in de beantwoording van deze motie. De vuurwerkshow in de voormalige gemeente Naarden is vooraf niet bestempeld als experiment, waardoor de effecten van een publieke vuurwerkshow op de hoeveelheid zwerfafval, overlast en incidenten met particulier vuurwerk moeilijker te toetsen zijn. Er is achteraf gevraagd naar ervaringen bij verschillende partijen, deze zijn verwerkt onder het kopje “ervaring Naarden”.

Mogelijke doelstellingen van een vuurwerkshow:

- verminderen van het afsteken van vuurwerk, dit heeft een positieve uitwerking op mens en dier;
- verminderen van schade, zwerfafval en risico's voor lichamelijk letsel;
- verminderen hoge maatschappelijke kosten;
- promotie van de gemeente;
- evenement voor de burgers van de gemeente.

Traditie

Vuurwerk afsteken is een hele oude traditie in Nederland die al sinds de middeleeuwen bestaat. De meeste Nederlanders willen er absoluut aan vast houden. Ook andere Europese landen als Duitsland, Scandinavië en Oost-Europa staan particulier vuurwerk afsteken toe. In Nederland wordt het echter op de meest uitgebreide schaal gedaan. Per hoofd van de bevolking wordt in Nederland het meest afgestoken.

Veel overlast door vuurwerk

De Nederlandse vuurwerktraditie zorgt voor veel overlast. Dit geldt zowel voor de onverwachte harde knallen als de stankoverlast van vuurwerkresten. Ook loopt de veiligheid van omstanders en afstekers soms groot gevaar. Het gooien van vuurwerk naar mensen en dieren wordt gezien als een misdrijf (niet als overlast). Schade aan particuliere eigendommen (woningen en auto's) ligt jaarlijks tussen de 10 en 20 miljoen euro. Ook gemeentelijke eigendommen lopen veel schade op. Dat gaat per gemeente in de regio Gooi en Vechtstreek soms wel tot enkele tienduizenden euro's.

Landelijk vuurwerkmanifest

Landelijk worden steeds meer actiegroepen gevormd tegen vuurwerk. Zo heeft Radar in december 2014 een onderzoek gedaan onder 45.000 leden van hun testpanel over het opleggen van vuurwerkverboden.

Beantwoording “motie vuurwerkshows februari 2016”

Meer dan de helft van de ruim 45.000 Testpanel-leden staat ‘heel positief’ tegenover een vuurwerkverbod, nog eens een kwart (24%) positief. Slechts een kleine groep staat er negatief (6%) tot ‘heel negatief’ (3%) tegenover. (bron: <http://radar.avrotros.nl/nieuws/detail/groot-draagvlak-voor-vuurwerkverbod/>)

Tevens bestaat er een landelijk vuurwerkmanifest (www.vuurwerkmanifest.nl). De oprichters van deze website zijn ervan overtuigd dat alleen een verbod op consumentenvuurwerk ervoor kan zorgen dat er steeds minder letsels door vuurwerk worden veroorzaakt. Het in stand houden van de huidige wijze van de viering van Oud en Nieuw staat niet in verhouding tot de letsels, de schade, de veiligheidsproblemen en de maatschappelijke overlast die vuurwerk tot gevolg heeft. Ze zijn van mening dat vuurwerk alleen in handen van professionals mag komen.

Met grote professionele vuurwerkshows kan iedereen genieten van het kijken naar vuurwerk, maar wél op een veilige manier. Gezien de vele letsels door vuurwerk en de invloed daarvan op de verdere levens van de getroffen en de maatschappelijke gevolgen, spreken wij ons dan ook uit voor een verbod op vuurwerk afgestoken door consumenten.

Wij zien dit verbod als enige mogelijkheid om weer op een letselvrije wijze Oud & Nieuw te vieren.

Centraal vuurwerk

De gemeente Gooise Meren kan overwegen om vuurwerkshows aan te bieden in de vier kernen van de gemeente. Dit kan uit gedachte dat mensen in dat geval tijdens de jaarwisseling minder vuurwerk afsteken (positieve invloeden op het welzijn van mens en dier) waardoor overlast in de wijken mogelijk verminderen. Hoewel de lol van het zelf afsteken er dan niet is, zal het vuurwerk veel grootser en mooier op gezet kunnen worden. De kwaliteit is dan vele malen groter en de veiligheid is ook veel groter. Alle andere nadelen, op enige milieubelasting na, zijn direct weggenomen op deze manier. Veel mensen houden wel van siervuurwerk en niet van de vele knallen. De kans bestaat daarom dat het publiek dit op termijn veel meer gaat waarderen dan zelf vuurwerk afsteken wegens de vele voordelen.

Ervaring Naarden

Met de jaarwisseling 2015-2016 is een vuurwerkshow gehouden in de kern Naarden. De vuurwerkshow werd gegeven als startschot voor de nieuwe gemeente. De vuurwerkshow duurde 15 minuten en de totale kosten bedroeg € 25.000,00. (inclusief bijkomende kosten zoals beveiliging en veiligheidsmaatregelen).

De verwachting was dat er circa 500 bezoekers zouden komen, uiteindelijk zijn er circa 800 bezoekers geweest.

De dienstdoende bevelvoerder van de brandweer Naarden heeft aangegeven dat hij tijdens de jaarwisseling geen grote verschillen heeft ervaren in vergelijking met de voorgaande jaren.

Op een aantal kleine incidenten na is het rustig gebleven.

Gemiddeld zijn er tijdens de jaarwisseling 6 tot 8 meldingen variërend van container/prullenbak tot conifeer in de brand.

Vanuit de politie hebben we eveneens vernomen dat zij geen grote verschillen hebben geconstateerd.

Naast de operationele diensten is ook de ervaring gevraagd van ONVN (Ondernemers Vereniging Naarden) en de stadspromotor van Naarden. De ONVN geeft aan geen meerwaarde te zien voor de ondernemers in de Vesting eo als men besluit een vuurwerk show te organiseren. Vanuit Stadspromotie Naarden hebben wij vernomen dat het vuurwerk bijzonder goed is ontvangen en druk bezocht.

Vooraf waren er ook wat sceptische reacties maar er na was iedereen unaniem zeer enthousiast, ook op sociale media. Het was dan ook een prachtig vuurwerk dat zeer goed bezocht werd. In de Vesting was het druk, vanaf de wallen werd gekeken, maar ook de Kapitein Meijerweg en de Bedekte weg stonden vol. Het was van verre te zien dus ook vanuit de huizen.

Of daarmee ook de gehoopte neveneffect -dat er minder individueel verwerk zou worden afgestoken-, is behaald, kunnen zij niet beoordelen. Ook de kosten ervan moeten uiteraard afgewogen worden in deze tijden van bezuinigingen, maar het heeft het in zich om een mooie traditie te worden.

Beantwoording “motie vuurwerkshows februari 2016”

Als er ook op ander vlak voordelen mee te behalen zijn, dan is het de moeite waard het verder te bekijken!
Als het niet in verhouding staat met de te nemen bezuinigingen, dan houdt het op of kan een andere frequentie bekeken worden.

Ervaringen buurgemeenten

In de buurgemeenten Hilversum en Weesp worden professionele vuurwerkshows gehouden. In Hilversum tijdens de jaarwisseling en in de gemeente Weesp tijdens het Sluis- en Bruggenfeest. Het doel van de vuurwerkshow van Hilversum was om de burgers een alternatief te bieden voor het vuurwerkverbod dat in het centrum van Hilversum zou gelden tijdens de jaarwisseling. Hun ervaring is dat alle activiteiten rond de jaarwisseling door de inwoners als goed zijn ervaren.

De verwachting is niet dat inwoners hun eigen vuurwerk traditie snel zullen inruilen voor een collectieve viering van het nieuwe jaar. Gezien de traditie van Nederlanders om vuurwerk af te steken en het feit dat er in de plaatsen waar naast de vuurwerkshows ook elders in die plaats vuurwerk wordt afgestoken is de verwachting niet dat een vuurwerkshow of een ander evenement een oplossing voor het probleem is. De ervaring van andere gemeenten leert dat het aantal personen dat vuurwerk afsteekt minder zal zijn, maar er blijven altijd mensen die toch vuurwerk willen afsteken. Ook andere oud en nieuw risico's (milieuvervuiling, alcohol- en drugsgebruik, criminaliteit) zullen waarschijnlijk niet door een centrale vuurwerkshow worden opgelost.

Offerten vuurwerkleveranciers

In Nederland zijn er circa 20 bedrijven die gecertificeerd zijn om professionele vuurwerkshows te houden. Er zijn bij drie van deze bedrijven een offerte aangevraagd voor het houden van vuurwerkshow in de vier dorpskernen van Gooise Meren. Alle drie de bedrijven hebben in alle dorpskernen locaties kunnen vinden om een eventuele vuurwerkshow te kunnen houden.

1. Pyromax (leverancier vuurwerkshow Naarden 2015):

Prijs: € 60.000,00 (€ 15.000,00 per dorpskern)

Duur show: 15 minuten

Locaties:

Muiden, Waterkeringpad

Naarden, Korte bedekteweg

Muiderberg, Willemslaan

Bussum, Het mouwtje

Deze offerte is gebaseerd op de vuurwerkshow die zij gegeven hebben in 2015 in Naarden.

Deze kosten kunnen worden verlaagd door een kortere show te geven. De kosten voor 4 shows bedragen dan ongeveer € 60.000,-- ex btw Voor 15 minuten.

(professioneel)

2. Wagenvoort Vuurwerk BV (leverancier vuurwerkshow Weesp tijdens Sluis- en Bruggenfeest):

Prijs: € 20.100,00 (circa € 5.000,00 per dorpskern)

Duur show: 15 minuten

Locaties:

Muiden, grasvelden tussen de PC Hoofthooflaan en Kruitpad

Naarden, parkeerterrein Nieuw Molen

Muidenberg, Willemslaan

Bussum, sportvelden Dr A. Kuijperlaan

(semiprofessioneel)

3. Brandersstad Vuurwerk

Prijs: vanaf €30.000,- ex btw oplopen tot €80.000 voor de vier kernen

Beantwoording “motie vuurwerkshows februari 2016”

Duur show: 15 minuten
(professioneel)

Keuze Professioneel / semiprofessioneel

Het verschil in offertes is gelegen in de voorbereiding en professionaliteit. Bij een professionele vuurwerkshow wordt professioneel vuurwerk gebruikt. Hierbij wordt op meerdere plaatsen een groter aantal vuurwerk gelijktijdig afgestoken, dit gaat elektronisch.

Bij een semiprofessionele vuurwerkshow is het aantal afsteekplaatsen en de hoeveelheid vuurwerk dat gelijktijdig wordt afgestoken minder. Het aansteken van het vuurwerk gaat handmatig.

Het elektronisch ontbranden brengt minder (gezondheids)risico's mee voor de medewerkers en omgeving. Omdat alles al aangesloten is kan het vuurwerk worden vastgezet. Dat gaat niet met het handmatig ontbranden, er kan dus niks omvallen en eventueel richting het publiek vliegen.

Bijkomende kosten

Naast de kosten van de vuurwerkshow zelf, zal de gemeente bijkomende kosten moeten maken om de veiligheid rond het evenement goed te kunnen monitoren. Mocht men ervoor kiezen om de vuurwerkshow te geven in combinatie met een vuurwerkverbod in de dorpskernen, dan zal dit nog aanvullende kosten met zich meebrengen.

Bijkomende kosten tijdens de show:

- vier vuurwerkshows extra inzet van de BOA's / verkeersregelaar/ beveiligers en dus ook extra kosten brengt (minimaal € 35,00 per uur).
- extra dranghekken om de verschillende terreinen af te zetten;
- Er worden delen van de woonkernen afgezet waardoor er verkeersregelaars ingehuurd moeten worden;

Naar schatting zijn de bijkomende kosten ongeveer € 30.000,- . (Uitgaande van de bijkomende kosten die vorige jaar in Naarden zijn gemaakt.)

Bijkomend problemen van een vuurwerkshow:

- het overbelaste hulpverleningsapparaat wordt nog meer onder druk gezet;
- ook wordt de aanwezigheid van gecertificeerde EHBO geadviseerd;
- afsteken vuurwerk in de menigte;
- dronken mensen
- meer mensen op een klein gebied kan “onrust” in de hand werken (in combinatie met alcohol etc).

Alternatieve mogelijkheden voorkomen van overlast

Preventie

Mogelijkheden om overlast te voorkomen niet door een vuurwerkshow maar door vroeg inzetten van preventieve acties op scholen buurten:

- 4 vuurwerk veilig'- campagne scholen buurthuizen enz.
- Opruimactie voor vuurwerk (Mooi Schoon / statiegeld actie, stimuleren van het opruimen)

Vuurwerkverbod

Een algeheel vuurwerkverbod in Gooise Meren is gezien de landelijke wetgeving niet mogelijk. Wel kan de gemeente een aantal vuurwerkvrije zones aanwijzen. Het doel van het aanwijzen van vuurwerkvrije zones is de algemene overlast voor mens en dier te beperken. Het aanwijzen van vuurwerkvrije zones is overigens niet het middel om kwaadwillend gedrag tegen te gaan.

Knelpunt: handhaving

De politie is tijdens oud en nieuw overbelast. Een optie is inhuren van beveiligers voor de handhaving van de vuurwerkvrije zones en op de handhaving van de gewijzigde afsteektijden van vuurwerk. Onvoldoende handhaving schaadt immers het publieke vertrouwen in de overheid.

Beantwoording “motie vuurwerkshows februari 2016”

Geen vuurwerkvrije zones

Door de wijziging van het Vuurwerkbesluit (waardoor de afsteektijden van vuurwerk beperkt zijn) zijn vuurwerkvrije zones niet (meer) noodzakelijk. De minimale menskracht die beschikbaar is voor de handhaving kan zich volledig richten op de handhaving van de gewijzigde afsteektijden van vuurwerk. Een voordeel is dat dit scenario goed te communiceren en makkelijker te handhaven is. Een nadeel is dat het niet tegemoet komt aan de geuite wens om vuurwerkvrije zones in te stellen.

Advies

Het advies is om de raad te ontraden om voor het jaar 2016 – 2017 een vuurwerkshow te houden in de 4 dorpskernen van Gooise Meren. De redenen hiervoor zijn:

- dat er op dit moment geen duidelijke doelstelling ligt om een vuurwerkshow te houden
- de kosten minimaal € 30.000,00 zullen bedragen
- deze kosten niet gedekt zijn binnen de huidige begroting
- het te bereiken effect op dit moment niet op weegt ten op zichte van de te maken kosten
- de organisatie van een vuurwerkshow in de 4 dorpskernen zwaar zal drukken op de capaciteit van verschillende afdelingen en de middelen binnen Gooise Meren.
- Er zal ook afstemming moeten zijn met externe partijen om een integrale aanpak te kunnen realiseren rond en tijdens de vuurwerkshow.